

Barbora Cihelková:
Duchovní dimenze ve filmech Evalda Schorma.
Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta,
Katedra filmových studií, 2014.

Diplomantka Barbora Cihelková se ve své práci rozhodla zabývat tématem spirituální roviny ve filmech významného českého režiséra Evalda Schorma. Autorka svou práci strukturuje do čtyř hlavních kapitol. Zahajuje teoretickou a kontextovou částí, v níž filmy s duchovním kontextem rozlišuje na intertextuálně inspirované biblí, duchovní z hlediska obsahového, tj. „morálně-etického“ a spirituální z hlediska formální. Navazuje na konkrétní české i zahraniční autory věnující se problematice spirituality ve filmu. Nabízí kategorizaci vybraných českých a zahraničních filmů do těchto skupin. Druhá část je věnována dvěma Schormovým filmům, které se inspiroují pašijovým příběhem utrpení a smrti Ježíše Krista. Třetí část se zabývá třemi Schormovými filmy, které jsou podle autorky postaveny na christologické symbolice. Obsahem čtvrté části jsou pak vybrané Schormovy dokumentární filmy, v nichž Barbora Cihelková nachází pojítko v podobě „duchovních stop“ a „hledání smyslu života“.

Zatímco teoretická část práce slibuje zajímavé možnosti analýzy Schormových děl z hlediska komparace obsahu a formy v kontextu relevantního teologického i filmovědného rámce, následující kapitoly bohužel tato očekávání nenaplnují. Autorka se spokojuje s pečlivou a jazykově velmi zdatnou, nicméně pouhou esejistickou úvahou nad konkrétními ději Schormových filmů. Analýza se zabývá se filmy skrze teologický úhel pohledu. Snímky jsou vztahovány ke křesťanské tradici, nikoliv – jak bych u práce na katedře filmové vědy očekávala – obráceně. Filmovědný diskurz je velmi oslaben. Vznikla tak práce, která má jistě svůj smysl v jiném okruhu čtenářů, české filmové historii však přináší velmi málo nového. Což je, vzhledem k evidentním schopnostem, píli a preciznosti autorky škoda.

Tento problém se ještě prohlubuje tím, že autorka se nezabývá filmy jako celky, rezignuje např. na analýzu filmového stylu, rešerše archivních pramenů z produkční historie nebo aplikaci konkrétních filmově-teoretických postupů. Ve filmech nezmiňuje další, pro pochopení práce Evalda Schorma významné opakující se intertextuální vlivy a opakující se motivy. Dovolím si jednu „heretickou“ myšlenku: Nebylo by kupříkladu pro interpretační možnosti práce přínosnější vnímat tzv. biblické filmy Evalda Schorma *Farářův konec* a *Den sedmý, osmá noc* v souvislostech apokryfních příběhů?

Za problematickou považuji také strukturu práce. Není zřejmé, proč jsou interpretační kapitoly řazeny v pořadí, které je zbytečně asynchronní, ale i z hlediska volby tématu podle mého názoru nelogické. Diplomantka navíc sama sebe usvědčuje z neznalosti kompletní filmové tvorby Evalda Schorma – konkrétně dokumentární tvorby a zřejmě i některých hraných filmů. Z práce úplně vypadává jakákoliv zmínka (a to včetně závěrečné filmografie) o v textu nezmiňovaných filmech Evalda Schorma vč. děl, která by podmínku duchovního kontextu či morálně-etického imperativu nepochybně splňují (*Chlebové střevíčky*, *Vlastně se*

nic nestalo). Myslím také, že v případě tak výrazně mezioborové osobnosti, jakou Evald Schorm byl, by stálo za to reflektovat alespoň ve zkratce i v jeho televizní a divadelní tvorbu a její duchovní dimenzi.

Diplomovou práci Barbory Cihelkové hodnotím jako v mnoha ohledech inspirativní a zajímavou, nicméně trpící zmíněnými nedostatky a nedostatečně obsažnou v diskurzu oboru filmové vědy a doporučuji ji ohodnotit známkou dobře.

V Praze dne 5. února 2014

Mgr. et MgA. Tereza Czesany Dvořáková, Ph. D.